

BESTE VRIJWILLIGERS,

Voor jullie ligt alweer de tweede nieuwsbrief van 2022. Momenteel bevinden we ons gelukkig weer in een periode waarin we ons weer enigszins 'vrij' kunnen bewegen en mensen kunnen ontmoeten, zonder continue mondkapjes te dragen. Zo waren we blij dat we de doorgeschoven vrijwilligers verwendag in Maastricht hebben kunnen laten doorgaan, waar ruim 120 personen hebben genoten van een mooie boottocht op de Maas. Ook zie ik dat her en der de vrijwilligersbijeenkomsten weer worden opgepakt en er mooie en waardevolle gesprekken worden gevoerd. Fijn dat dat weer kan.

Als adviseur vrijwilligerswerk heb ik cijfermatig ook gekeken wat deze coronaperiode nu eigenlijk heeft betekend voor SGL. Deze cijfers en hoe we er in het algemeen voor staan, wil ik in deze nieuwsbrief graag met jullie delen. Dit geeft mij als adviseur waardevolle informatie om het beleid verder op aan te passen. Beleid dat zal worden vertaald in het nieuwe vrijwilligersbeleid, dat eind 2022 gereed zal zijn.

Verheugd ben ik ook mede te delen dat deze maand een vrijwilligster is gestart op de afdeling vrijwilligersbeleid, voor 2 ochtenden per week. Als ervaren loopbaanadviseuse gaat zij zich met name bezighouden met de werving van vrijwilligers, een nieuw vast item in deze nieuwsbrief en het adviseren van de contactpersonen vrijwilligerswerk op locatie.

Verder hoop ik jullie met deze nieuwsbrief weer te informeren over diverse en actuele onderwerpen die voor jullie van belang zijn.

Ik wens jullie veel leesplezier toe,
Vivian van Lümich

Scholingscarrousel vrijwilligers: weinig animo

Vanwege te weinig aanmeldingen heeft de organisatie helaas moeten besluiten om de scholingscarrousel voor vrijwilligers in Baarlo (9 april jl.) en Maastricht (21 mei jl.) af te laten. De vrijwilligers die zich hadden aangemeld, zijn persoonlijk geïnformeerd. Ondanks het vooraf ophalen van thema's die vrijwilligers belangrijk vinden, alsook de nadrukkelijke vraag om de scholing in de regio te laten plaatsvinden, is voor ons nog niet geheel duidelijk wat de reden is van het geringe aantal aanmeldingen.

De organisatie gaat zich nu beraden op welke manier we de trainingen/ workshops wel kunnen laten doorgaan. In het kader van vakmanschap vinden wij het als organisatie namelijk belangrijk dat we onze vrijwilligers voldoende kennis, informatie en handvatten kunnen meegeven, die van belang zijn in het contact en de ondersteuning van onze cliënten. Daarbij willen we graag aansluiten op de vraag en behoefte van onze vrijwilligers. Zodra hierover meer bekend is, zal ik jullie informeren.

Link foto's verwendagen Baarlo- Roermond- Maastricht

Deelnemers van de vrijwilligers-verwendagen in Baarlo, Roermond en Maastricht ontvangen per e-mail een speciale link naar de foto's die gemaakt zijn door onze vrijwillige fotografe Mary Kouwenhoven. Op verzoek kan een foto waar je zelf op staat, digitaal worden verstuurd (zonder beeldmerk). Info volgt via de mail. Hierbij een kleine compilatie van een geslaagde verwendag in Maastricht (april 2022).

Vrijwilligers denken mee over interne informatievoorziening, door de afd. communicatie

Onlangs heeft, zoals je weet, het onderzoek plaatsgevonden over de interne informatievoorziening binnen SGL. De onderzoeksgegevens zijn terug te vinden op: [Resultaten onderzoek communicatiebehoeften \(sgl-zorg.nl\)](https://www.sgl-zorg.nl).

Aansluitend hebben we met enkele vrijwilligers die hadden aangegeven dat ze graag wilden meedenken in een klankbordgroep een goed gesprek gehad. We hebben samen nog eens gekeken naar het onderzoek en de vrijwilligers gaven aan zich daarin te herkennen. Deze nieuwsbrief wordt bijvoorbeeld heel positief beoordeeld! Waar onder andere nog verbeterpunten zitten is bij het vrijwilligersoverleg, informatievoorziening over (ziektebeeld) cliënten en veranderingen of belangrijke zaken die te maken hebben met het bezoeken van de vrijwilliger op locatie. Bijvoorbeeld of een client zich niet zo lekker voelt, of er iets is voorgevallen of dat men niet hoeft te komen.

De resultaten uit deze klankbordgroep, en uit de klankbordgroepen voor cliënten, naasten en medewerkers, worden besproken in de stuurgroep, waarna deze worden meegenomen in het verdere proces. Zo gaan we nu nadenken over hoe de behoeften van onze interne doelgroepen (medewerkers, vrijwilligers, cliënten en naasten) zo goed mogelijk kunnen worden vertaald in inhoud (boodschap) en middelen.

Afasie, door Frank Wintraecken, gedragskundige SGL

Sinds een paar maanden spreek ik regelmatig een bewoner van SGL met afasie. *Zoals jullie wellicht weten is afasie een taalstoornis, die ontstaan is door hersenletsel. A betekent niet en fasie betekent spreken, dus Niet Spreken. Dit zegt eigenlijk al genoeg. Niet kunnen spreken....*

De bewoner heeft drie jaar geleden een herseninfarct gehad, waardoor er ook afasie is ontstaan. Onze hersenen bestaan uit een rechter- en linkerhelft. In beide helften komen specifieke functies en gedragingen voor. In de linkerhelft bevindt zich bijvoorbeeld het taalgebied. Dus mensen die een afasie krijgen, na hersenletsel, hebben vaak aan de linkerkant hun letsel gekregen.

Even terug naar mijn bewoner. Het betreft een man van midden 50 die sinds zijn herseninfarct afasie heeft. Hij kan spreken, maar in korte woorden, die onsamenhangend zijn. Je moet je dus goed concentreren om te begrijpen wat hij je duidelijk probeert te maken. Als hulpmiddel om beter te communiceren heeft hij een spraakcomputer. Dit is een soort iPad, waarop je kunt typen wat je wil zeggen. De computer spreekt de geschreven tekst dan direct uit. De spraakcomputer is helemaal afgestemd op de bewoner. De logopediste die hem behandelt, heeft hem daarbij geholpen. Er staan pictogrammen en afbeeldingen in de spraakcomputer die op hem betrekking hebben. Denk aan zijn interesses, familieleden etc. Als hij dan op deze afbeeldingen klikt, hoor je een zin m.b.t. deze afbeelding. Kortom een fijn apparaat, voor iemand met afasie. Maar hij gebruikt het apparaat zelden. Hij weet hoe hij het apparaat moet bedienen, dus daar ligt het niet aan. Maar hij vindt het te confronterend. Het feit dat hij moet communiceren via een apparaat en niet via zijn mond. Dat raakt hem, wat ik ook zeer goed kan begrijpen. Inmiddels neemt hij ook deel aan de behandelgroep Afasie. Deze behandelgroep wordt binnen SGL gegeven.

Ik merk dat hij beter communiceert dan een paar maanden geleden. Hijzelf ervaart dat niet zo... Ik mag best zeggen dat ik al een ruime ervaring heb in het begeleiden en behandelen van mensen met hersenletsel, maar communiceren met afasie-cliënten vind ik nog steeds erg moeilijk. Je moet namelijk zeer goed opletten wat de cliënt zegt, het liefst geen prikkels in de omgeving en zeer veel geduld hebben. Soms denk je te weten wat de persoon zegt, maar dat blijkt dan niet te kloppen. Anderzijds blijft het natuurlijk ook een uitdaging. Aan meerdere logopedisten heb ik dan ook om advies gevraagd. Natuurlijk is iedere cliënt een ander persoon en zijn ook niet alle afasie-soorten hetzelfde. Maar het belangrijkste is dat je geduld toont, korte (liefst gesloten) vragen stelt, niet gaat invullen en zorgt voor een prikkelarme omgeving.

Om dan toch weer terug te komen bij mijn bewoner, stel ik mezelf wel eens voor dat ik afasie heb. Hoe zou ik reageren? Je kunt niet praten, spreekt enkele woorden en denkt dat dit duidelijk genoeg is voor de ontvanger (wat vaak niet zo is). Ik zou zelf ook ontzettend gefrustreerd raken, zeker als je weet dat je vóór je beperking gewoon kon praten. Dus alle begrip voor mijn bewoner en natuurlijk heel veel respect, want niet kunnen spreken is ontzettend moeilijk...

Nieuwe werkwijze activiteitscentra in relatie tot de lunchverstrekking voor vrijwilligers

In de nieuwsbrief van februari jongstleden heeft Lidy Evenhuis jullie al geïnformeerd over de nieuwe werkwijze binnen de activiteitscentra. Dat komt voort uit het feit dat er cliënten zijn die een indicatie hebben via de Wlz (Wet langdurige zorg) of vanuit de gemeente (Wmo). Aan elke indicatie hangt een bedrag, waarbinnen SGL-clieënten begeleiding en activiteiten aanbiedt. Vanuit de Wmo zijn de prijzen gedaald, wat SGL heeft doen besluiten om per cliënt opnieuw te bekijken welke indicatie hij/zij heeft en wat we daarvoor kunnen bieden aan activiteiten. Per 1 juni zullen cliënten met een Wmo-indicatie ook hun eigen lunch gaan meenemen.

Binnen de activiteitscentra zijn jullie als vrijwilligers ook geïnformeerd over deze veranderingen en is aan een aantal vrijwilligers gevraagd of jullie ook je eigen lunch willen meenemen. Na overleg met de Vrijwilligersraad heeft SGL nu besloten komende tijd even te bekijken hoe één en ander verloopt, waarbij de vrijwilligers die ondersteuning bieden bij de lunch, voorlopig de lunch blijven ontvangen.

Enkele cijfers over de vrijwilligers van SGL op een rij

SGL telt momenteel **355** vrijwilligers (Youforce), waarvan:

- 331 vaste vrijwilligers
- 280 actieve vaste vrijwilligers
- 51 vrijwilligers die vanwege ziekte of corona (nog) op nul uren staan
- 24 incidentele vrijwilligers (komen enkel voor bijzondere activiteiten)

De 280 actieve vaste vrijwilligers:

- bieden SGL-breed wekelijks 1845,75 uren extra aandacht aan onze cliënten
- hebben per vrijwilliger een gemiddelde inzet van 6,6 uur per week
- tellen omgerekend per week 50 FTE (fulltime) 'extra handen'

In- en uitstroom vrijwilligers afgelopen 3 jaar (in 2020 update Youforce-systeem):

Jaartal	2021 (corona)	2020 (corona)	2019
Ingestroomd	55	76	84
In- en uitstroom zelfde kalenderjaar	23	5	11
Uitgestroomd	80	100	48

Leeftijdscategorie vrijwilligers SGL:

< 20 jaar	20 tot 40 jaar	40 tot 65 jaar	65 tot 80 jaar	> 80 jaar
3 personen	30 personen	114 personen	186 personen	22 personen

- De jongste vrijwilliger is 17 jaar
- De oudste vrijwilliger is 88 jaar
- De gemiddelde leeftijd is 60 jaar

Intimiteit en seksualiteit, door Priscilla Janssen, consulente seksuele gezondheid SGL

Mijn naam is Priscilla Janssen. Al geruime tijd ben ik werkzaam binnen SGL. Vanaf 1 juli 2021 in de functie consulente seksuele gezondheid en intimiteit. Ik neem jullie graag mee, hoe dat zo gekomen is.

'Priscilla, ik wil weer lekker seksen...' nog maar net werkzaam bij SGL, toen een cliënt dat zomaar uit het niets tegen me zei. Ik voelde me rood worden en verslikte me nog net niet in mijn thee. Totdat ik besepte dat seksualiteit en intimiteit niets is om geheimzinnig over te doen. Het speelt immers in ieders leven een rol. Oók in dat van mensen met hersenletsel en/of een beperking.

Dus ik besloot het gesprek aan te gaan en nam me voor om het voortaan niet alleen meer per toeval te bespreken, maar zelf het initiatief te nemen. En zo groeide mijn affiniteit met het onderwerp seksualiteit en zag ik het belang van het meer openlijk bespreken. Zo voelt men zich hopelijk vrijer om vragen te stellen of problemen aan te kaarten.

Het lichaam doorloopt tijdens seks een aantal fasen: je verlangt ernaar, je raakt opgewonden en je hebt daadwerkelijk seks waarop eventueel een orgasme volgt. De hersenen spelen bij dit hele proces een heel belangrijke rol. Een hersenletsel kan dan ook leiden tot allerlei seksuele disfuncties in elk van deze fasen. Zo kan het verlangen naar seks, dat in de hersenen ontstaat, verstoord zijn. Er kan sprake zijn van seksueel ontremd gedrag of problemen bij opwinding, waar ook een belangrijke rol voor de hersenen is weggelegd. En door lichamelijke beperkingen, ontstaan door het hersenletsel, kunnen sommige handelingen niet meer mogelijk zijn. Toch merk ik geregeld dat mensen met hersenletsel niet weten dat hun letsel ook gevolgen kan hebben op hun seksualiteit en intimiteit. Deze uitleg alleen al, het horen wat mogelijk de reden van hun klachten is, dat het niet aan hen ligt en zij niet de enige zijn, zorgt voor opluchting en (h)erkenning. Het gesprek aangaan kan daarnaast voorkomen dat eventuele klachten pas in een vergevorderd stadium aan het licht komen. Niet alleen aandacht eraan besteden als er sprake is van een probleem, maar ook de fijne kanten van seks belichten. Seksualiteit en intimiteit is immers zoveel meer dan 'de daad' alleen.

Echter, niet iedereen vindt het gemakkelijk om het erover te hebben. Ik hoop daarom teams te ondersteunen met deze gesprekken, tools te geven waardoor het wellicht steeds wat minder onwennig voelt. Ook hoop ik cliënten bij te staan bij hun vragen over seksualiteit en intimiteit. Soms is een luisterend oor bieden, het beestje bij de naam noemen, al deel van de oplossing.

Als vrijwilliger sta je nauw in contact met cliënten en kun je bijvoorbeeld te maken krijgen met vragen op het gebied van intimiteit. Maar ook bij dementie/ \hersenletsel kan iemand overschrijdend seksueel ontremd gedrag gaan vertonen, wat onaangenaam kan zijn. In dat geval is het belangrijk om dit op locatie bespreekbaar te maken.

Desgewenst kan er rechtstreeks contact met me worden opgenomen, telefonisch 06-20 26 16 99 of per email via pvanenburg@sgl-zorg.nl

Hopelijk kunnen we er samen voor zorgen dat praten over **S**eks steeds meer **G**ewoon **L**ogisch is!

'Gluren bij de burenen', door Frank Smit, vicevoorzitter Vrijwilligersraad

Onder de naam 'Gluren bij de burenen' heeft er in april een interne audit plaatsgevonden binnen een aantal woonbegeleidingscentra en activiteitencentra. Het doel van de audit was om op basis van passende thema's, zoals deze keer cliëntplannen, de werk-privébalans en Covid-19, in gesprek te gaan met medewerkers en leidinggevenden op locatie. Het was voor het eerst dat we met twee leden van de Vrijwilligersraad deel uitmaakten van het auditteam. Wat ons betreft een waardevolle toevoeging en helemaal in lijn van de strategische koers van SGL.

Auditen is een leuke manier om te onderzoeken hoe bepaalde onderwerpen leven bij medewerkers en hoe deze worden toegepast. Bovendien kun je verbetermogelijkheden vinden en kun je van elkaar leren. In deze auditronde werd de rol van de vrijwilliger niet belicht. Afsproken is dat in één van de volgende auditrondes de vrijwilliger specifiek aan de orde komt. Daarnaast willen we er als Vrijwilligersraad in zijn geheel toe bijdragen dat de vrijwilliger op deze manier actief wordt gezien als verlenging en deel uitmakend van het team.

Jaarverslag 2021 Vrijwilligersraad (VR), door Kevin Janssen

Wederom heeft de COVID-19 pandemie ook in 2021 helaas een flinke impact gehad binnen en buiten de organisatie. Ondanks de vele beperkingen die het met zich mee heeft gebracht, kan de Vrijwilligersraad (VR) toch terugkijken op een vruchtbaar jaar met een actieve rol en betrokkenheid binnen de organisatie:

-
- Zo werd de opzet van de VR herzien en zijn er twee nieuwe leden toegetreden tot de raad. Hiermee werden de rollen van secretaris en vicevoorzitter weer opgevuld.
  - Er werden drie regio ontmoet-/verwendagen georganiseerd waarvan er al twee succesvol plaats hebben gevonden. De derde regio ontmoet-/verwendag is wegens omstandigheden verplaatst naar voorjaar 2022.
  - De VR heeft een actieve rol binnen verschillende werkgroepen in de organisatie. Waaronder een afgevaardigde in de organisatie van de scholingscarrousel die in 2022 georganiseerd gaat worden en afvaardiging VR in de werkgroep informatievoorziening.
  - Contactpersonen vrijwilligerswerk kunnen zelf mutaties doorvoeren in Youforce, waardoor de snelheid en actualisatie van Youforce meer up-to-date blijft.

De VR agenda voor 2022:

- Advies uitbrengen om de reiskostendeclaratie vrijwilligersvriendelijk te maken.
- Zorgdragen dat vrijwilligers op locatie goed geïnformeerd worden over, van, voor specifieke aandachtspunten van cliënten waarmee ze werken. Deze informatie is namelijk noodzakelijk om het vrijwilligerswerk goed te kunnen uitvoeren.
- Vrijwilligersbeleid herzien en afstemmen op de nieuwe koers SGL.

- Werving nieuwe voorzitter en leden VR.

Daarnaast blijft het vergroten van de bekendheid van de VR binnen de organisatie een belangrijk punt. De VR zal in 2022 zijn actieve deelname bij organisatiebrede activiteiten blijven voortzetten en er zal een delegatie leden gaan deelnemen in de interne audit-teams. Ook zullen we met de bestuurder actief in gesprek blijven over het realiseren van de strategische koers ten aanzien van de betrokkenheid vrijwilligers op locatie (denk hierbij ook aan o.a. het organiseren van themadagen en werkgroepen). Daarnaast is een goede samenwerking met de Ondernemingsraad en Centrale Cliëntenraad essentieel en zullen we deze ook voortzetten en uitbreiden.

CONTACTGEGEVENS

Vivian van Lümich, Adviseur Vrijwilligerswerk SGL

E-mail: vvanlumich@sgl-zorg.nl

Telefoonnummer: 06-10 73 13 10

Mijn werkdagen zijn: maandag, dinsdag (tot 15.00 uur), woensdag en donderdagochtend.

Ik verneem het graag als er wensen, vragen of opmerkingen zijn over de inhoud van deze nieuwsbrief.